

Förvaltningsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av utlänningslagen och av 3 b § i lagen om utlänningsregistret

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av utlänningslagen och av 3 b § i lagen om utlänningsregistret (RP 129/2017 rd): Ärendet har remitterats till förvaltningsutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- ledande expert Elina Immonen, inrikesministeriet
- ledande expert Jarmo Tiukkanen, inrikesministeriet
- polisinspektör Joni Länsivuori, inrikesministeriet
- regeringsråd Olli Sorainen, arbets- och näringsministeriet
- överinspektör Pekka Lindroos, Migrationsverket
- tillståndsförvaltningschef Hanna Piipponen, Polisstyrelsen
- direktör Jukka Häyrynen, Innovationsfinansieringsverket Tekes
- jurist Katriina Koivisto, Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland
- planeringschef Olli Pekka Hatanpää, Nylands förbund.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- utrikesministeriet
- justitieministeriet
- finansministeriet
- social- och hälsovårdsministeriet
- centralkriminalpolisen
- skyddspolisen
- Finlands Kommunförbund
- Akava ry
- Finlands näringsliv rf
- Finanssiala ry
- Centralhandelskammaren
- Centraförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK
- Företagarna i Finland rf
- Tjänstemannacentralorganisationen STTK rf.

Betänkande FvUB 26/2017 rd

Inget yttrande av

- högsta förvaltningsdomstolen
- Helsingfors förvaltningsdomstol
- Regionförvaltningsverket i Södra Finland
- Aalto-universitetet
- Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår ändringar i utlänningslagen och lagen om utlänningsregistret. Till utlänningslagen fogas en ny grund för uppehållstillstånd. Det ska vara möjligt att bevilja uppehållstillstånd för en utlänning som har grundat eller kommer att grunda ett s.k. tillväxtföretag i Finland. Upphållstillstånd på grund av företagande ska dessutom kunna beviljas oberoende av bolagsform.

Det föreslås att processen kring fortsatt uppehållstillstånd görs smidigare genom att kravet på nya fingeravtryck vid ansökan om fortsatt uppehållstillstånd slopas, och därför ändras även lagen om utlänningsregistret. Dessutom förlängs den maximala giltighetstiden för det första uppehållstillståndet för experter.

Syftet med propositionen är att stödja företagande och därigenom den ekonomiska tillväxten.

Avsikten är att lagarna ska träda i kraft så snart som möjligt.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Upphållstillståndsförfarande för tillväxtföretagare

Syftet med den aktuella propositionen är att med hjälp av utlänningslagen stödja företagande och därigenom den ekonomiska tillväxten. Propositionen siktar också på att förbättra Finlands chanser att klara sig i den internationella konkurrensen om tillväxtföretagare. Regeringen föreslår ett nytt, för tillväxtföretagare skräddarsytt uppehållstillståndsförfarande, där tillväxtföretagandets särdrag beaktas. Man har använt sig av modeller från andra länder som det finns erfarenheter av.

Förvaltningsutskottet menar att syftena med förslaget kan understödjas och att de föreslagna ändringarna behövs och är ändamålsenliga. Utskottet tillstyrker lagförslagen i propositionen, men med följande kommentarer och ändringsförslag.

Som tillväxtföretagare betraktas en utlänning som har för avsikt att på heltid inneha en ansvarsställning i ett sådant företag som är registrerat eller ska registreras i Finland och vars affärsmodell och den personliga kompetensen bland dem som är verksamma inom företaget uppfyller villkoren för finansiering från Innovationsfinansieringsverket Tekes till innovativa uppstartföretag med stor tillväxtpotential.

Betänkande FvUB 26/2017 rd

I det föreslagna förfarandet kommer Tekes att göra en affärsrelaterad bedömning av företagets affärsplan och av företagsteamets kompetens. Tekes byter f.ö. namn till Innovationsfinansieringsverket Business Finland vid ingången av 2018. Innovationsfinansieringsverket Tekes är en nationell och opartisk myndighetsaktör med etablerade rutiner för bedömning av tillväxtföretagande.

Avsikten är att en utländsk tillväxtföretagare ska skaffa ett positivt utlåtande från Tekes redan innan han eller hon ansöker om uppehållstillstånd, och foga det till sin ansökan om uppehållstillstånd. Migrationsverket beviljar uppehållstillstånd på grundval av utlåtandet, om de allmänna villkoren för uppehållstillstånd enligt utlänningslagen är uppfyllda. Migrationsverket kontrollerar bland annat att den sökande har tryggt försörjning och att det inte finns exempelvis säkerhetsrelaterade hinder för att bevilja tillstånd.

Ett absolut krav för tillstånd är att Tekes har yttrat sig förordande och det går inte att bevilja uppehållstillstånd inom det föreslagna förfarandet utan ett sådant utlåtande. Den sökande får överklaga Migrationsverkets beslut hos förvaltningsdomstolen, medan utlåtandet från Tekes inte ger någon separat rätt att söka ändring.

Samtidigt blir det nuvarande uppehållstillståndet för näringsidkare i stället uppehållstillstånd för företagare. Därmed blir det möjligt att i fortsättningen bevilja även andra företagare än näringsidkare eller yrkesutövare uppehållstillstånd oavsett företagsform. Det gäller till exempel företagare som är verksamma i aktiebolagsform.

Enligt huvudregeln i utlänningslagen beviljas uppehållstillstånd för högst ett år i taget, utom när det är fråga om internationellt skydd. Ett första uppehållstillstånd beviljas i fortsättningen för två år i stället för ett när det gäller dem som ska sköta särskilda sakkunniguppdrag och tillväxtföretagare. Detta kommer att underlätta förfarandet för uppehållstillstånd i synnerhet för de sökande.

E-tjänster och biometriska kännetecken

Migrationsverket har utvecklat sina e-tjänster långsiktigt. E-tjänsterna infördes redan 2012, då det blev möjligt att ansöka om uppehållstillstånd för studier elektroniskt. Det är numera möjligt att lämna in ansökan och betala handlägningsavgift via e-tjänsten för så gott som alla typer av uppehållstillstånd. År 2016 lämnades cirka 40 procent av alla ansökningar om ett första uppehållstillstånd in elektroniskt. Enligt 4 § 5 mom. i utlänningslagen tillämpas på elektronisk kommunikation lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003).

Det uppehållstillståndskort som utfärdas som bevis på rätt att uppehålla sig i landet bygger på EU-lagstiftning. I den tekniska delen av kortet lagras den sökandes biometriska kännetecken, dvs. ansiktsbild och fingeravtryck. Den sökande ska alltid lämna biometriska kännetecken i samband med ansökan om uppehållstillstånd, vilket innebär att han eller hon måste besöka myndighetens verksamhetsställe personligen även om ansökan lämnats in elektroniskt. Detta gäller numera också när man ansöker om fortsatt tillstånd. De biometriska kännetecknen lagras i utlänningsregistret.

Regeringen föreslår slopande av kravet på nya fingeravtryck vid ansökan om fortsatt uppehållstillstånd. Avsikten är att göra den delen av processen smidigare och snabbare. Det är meningen att

Betänkande FvUB 26/2017 rd

den som ansöker om fortsatt tillstånd ska kunna göra det helt elektroniskt utan ett personligt besök på Migrationsverket, om sökanden använder stark identifiering. I detta sammanhang påpekar utskottet att utlänningslagen inte innehåller särskilda bestämmelser om elektronisk identifikation av sökande. Dessutom poängterar utskottet att den föreslagna ändringen gäller alla fortsatt tillstånd och inte bara de som beviljas för sakkunnigarbete.

Utfrågade sakkunniga påpekade att den föreslagna ändringen i detta avseende kan leda till missbruk av uppehållstillståndsförfarandet och försämra möjligheterna till identifikation av personer och utredning av om förutsättningarna för uppehållstillstånd föreligger. Det kan ses som en brist i propositionen att förändringen knappt alls behandlas i propositionsmotiven ur denna synvinkel. De positiva effekterna av förändringen har dock enligt uppgift bedömts vara fler än de negativa, och dessutom anses risken för missbruk inte vara särskilt stor.

Utskottet vill här påpeka att fingeravtrycken även i fortsättningen kommer att tas i samband med ansökan om ett första uppehållstillstånd, ansökan om permanent uppehållstillstånd och när det har gått fem år sedan uppehållstillstånd beviljades och fingeravtrycken togs förra gången. I praktiken kommer man i framtiden att ta fingeravtryck också av dem som beviljats internationellt skydd. Enligt förslaget ska fingeravtryck också kunna tas när någon ansöker om fortsatt tillstånd, om särskilda skäl föreligger. Enligt propositionsmotiven kan fingeravtryck behöva lämnas exempelvis om det misstänks att personen i fråga vistas permanent utomlands eller har lämnat falska uppgifter om sin identitet.

Uppföljning

Utlänningslagen föreslås få en helt ny grund för uppehållstillstånd och dessutom frångås förfarandet med att ta fingeravtryck av dem som ansöker om fortsatt tillstånd i de allra flesta fall. Därför anser förvaltningsutskottet det vara nödvändigt att ge akt på ändringarnas konsekvenser och att utifrån erfarenheterna av tillämpningen av de nya bestämmelserna granska hur väl lagen fungerar.

Dessutom ser utskottet det som viktigt att aktivt informera om det ändrade tillståndsförfarandet för att de sökande ska veta vem de ska kontakta och vilket tillstånd de ska ansöka om. Enligt uppskattningen i propositionen kommer endast några tiotal uppehållstillstånd att beviljas årligen inom det nya förfarandet och därmed är de ekonomiska konsekvenserna av de föreslagna ändringarna inte stora. Ett fungerande tillståndsförfarande för tillväxtföretagare uppskattas ändå ha positiv inverkan på den ekonomiska tillväxten och konkurrenskraften.

DETALJMOTIVERING

1. Lag om ändring av utlänningslagen

11 §. Villkor för inresa. Enligt förslaget ska formuleringen ”som förutsätts” respektive ”som krävs” utgå ur 1 mom. 1 och 2 punkten. Regeringen motiverar inte denna ändring och sannolikt har meningen varit att göra ändringarna av språkliga skäl. Enligt inkommen utredning har formuleringarna i fråga dock också innehållslig betydelse och de har tidigare (RP 28/2003 rd) uttryckt-

Betänkande FvUB 26/2017 rd

ligen lagts till i lagen. Utskottet föreslår därför att formuleringarna ska kvarstå i enlighet med den gällande lagen.

47 g §. Tillväxtföretagare. 47 h §. Uppehållstillstånd för tillväxtföretagare. 54 a §. Fortsatt tillstånd för tillväxtföretagare. Riksdagen behandlar samtidigt med den föreliggande propositionen en proposition med förslag till lag om Innovationsfinansieringsverket Business Finland och aktiebolaget Business Finland (RP 158/2017 rd), och lagen i den propositionen föreslås träda i kraft den 1 januari 2018. I den föreslås Innovationsfinansieringsverket Tekes bli Innovationsfinansieringsverket Business Finland. I den föreliggande propositionen nämns Tekes i 47 g §, 47 h § 1 och 2 mom samt 54 a § 1 och 2 mom. i lagförslag 1. I detta avseende bör de föreslagna ändringarna jämkas samman med ändringarna i den andra propositionen i enlighet med ekonomiskutskottets betänkande (EkUB 21/2017 rd).

Dessutom föreslår utskottet att 54 a § 2 mom. ändras så att Migrationsverket kan begära utlåtande av den myndighet som bedömer förutsättningarna för affärsverksamhet om huruvida villkoren enligt 1 mom. uppfylls. Enligt den föreslagna bestämmelsen kan utlåtande bara begäras om huruvida villkoren för affärsmodellen enligt 1 mom. uppfylls.

60 §. Ansökan om uppehållstillstånd. 78 §. Rätt att arbeta med stöd av uppehållstillstånd.

Riksdagen godkände i november 2017 (RSv 123/2017 rd — RP 131/2017 rd) en lagändring där det finska namnet på utrikesministeriet ändrades från ”ulkoasiainministeriö” till ”ulkoministeriö”. Utskottet har korrigerat den finska texten i 60 § 4 mom. och 78 § 3 mom. 7 punkten i lagförslag 1 utifrån detta. Den svenska versionen påverkas inte.

60 d §. Biometriska kännetecken för uppehållstillståndskort. Utskottet föreslår att de ändringar som nämns i dess överväganden görs i 3 mom. De beror på att de sökande i fortsättningen ska lämna fingeravtryck i fasen för fortsatt tillstånd bara av särskilda skäl och i vissa särskilt föreskrivna fall. Utskottet föreslår också att momentet görs språkligt tydligare på så sätt att de fingeravtryck som tas när någon ansöker om permanent uppehållstillstånd eller EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta inte kopplas ihop med ansökan om fortsatt tillstånd, eftersom det i de fallen inte är fråga om fortsatta tillstånd.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Förvaltningsutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslag 2 i proposition RP 129/2017 rd utan ändringar.

Riksdagen godkänner lagförslag 1 i proposition RP 129/2017 rd med ändringar. (Utskottets ändringsförslag)

Utskottets ändringsförslag

1.

Lag

om ändring av utlänningslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i utlänningslagen (301/2004) 3 § 7 och 9 punkten, 11, 45 och 47 §, 49 § 1 mom. 3 punkten, 49 a, 53, 54, 60 och 60 d §, mellanrubriken före 70 § samt 76, 78, 84, 164 och 192 §,

av dem 3 § 7 punkten och 84 § sådana de lyder i lag 501/2016, 11 § sådan den lyder i lag 1214/2013, 47 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 360/2007 och 516/2008, 49 § 1 mom. 3 punkten sådan den lyder i lag 516/2008, 49 a § sådan den lyder i lag 668/2013, 53 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 323/2009, 1338/2011, 449/2012 och 90/2015, 54 § sådan den lyder i lagarna 34/2006, 449/2012, 93/2015 och 377/2015, 60 § sådan den lyder i lagarna 631/2011, 449/2012, 668/2013 och 501/2016, 60 d § sådan den lyder i lagarna 675/2015 och 501/2016, mellanrubriken före 70 § samt 76 § sådana de lyder i lag 1218/2013, 78 § sådan den lyder i lagarna 1218/2013 och 674/2015 samt 164 § sådan den lyder i lag 360/2007, samt

fogas till lagen nya 47 g, 47 h och 54 a § som följer:

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

7) *uppehållstillstånd för företagare* ett uppehållstillstånd för bedrivande av företagsverksamhet som beviljas utlännningar genom ett förfarande i två steg där närings-, trafik- och miljöcentralen fattar ett delbeslut i saken innan Migrationsverket fattar sitt beslut,

9) *företagare* personer som bedriver företagsverksamhet i ledande ställning,

11 §

Villkor för inresa

Av en utlännning som kommer till Finland krävs det att

1) han eller hon har ett sådant giltigt resedokument som förutsätts och som berättigar till gränsövergång,

Betänkande FvUB 26/2017 rd

2) han eller hon har ett sådant giltigt visum, uppehållstillstånd, uppehållstillstånd för arbetstagare eller uppehållstillstånd för företagare som krävs, om inte något annat följer av Europeiska unionens lagstiftning eller ett internationellt fördrag som är bindande för Finland,

3) han eller hon vid behov kan visa upp handlingar av vilka det framgår syftet med och förutsättningarna för den planerade vistelsen och kan visa att han eller hon har tillräckliga medel för sin försörjning med beaktande av såväl den planerade vistelsens längd som återresan till utreselandet eller genomresan till ett sådant tredjeland till vilket hans eller hennes inresa är garanterad, eller att han eller hon på lagligt sätt förmår skaffa sig sådana medel,

4) han eller hon inte har meddelats inreseförbud, och

5) han eller hon inte anses äventyra allmän ordning och säkerhet, folkhälsan eller Finlands internationella förbindelser.

Bestämmelser om inresevillkor för tredjelandsmedborgare vid vistelser på medlemsstaternas territorium som inte varar mer än 90 dagar under vilken som helst period på 180 dagar finns i kodexen om Schengengränserna.

I 10 kap. i denna lag finns bestämmelser om inresevillkor för unionsmedborgare och därmed jämförbara personer samt för deras familjemedlemmar, när inresan grundar sig på Europeiska unionens bestämmelser om fri rörlighet.

45 §

Beviljande av tillfälligt uppehållstillstånd för personer som befinner sig utomlands

Tillfälligt uppehållstillstånd beviljas personer som befinner sig utomlands

1) för tillfälligt arbete,

2) för tillfällig företagsverksamhet,

3) för studier, eller

4) om det finns andra särskilda skäl för att bevilja tillstånd.

För tillfälligt arbete beviljas uppehållstillstånd för arbetstagare eller något annat uppehållstillstånd. För tillfällig företagsverksamhet beviljas uppehållstillstånd för företagare. Närmare bestämmelser om beviljande av uppehållstillstånd för arbetstagare och uppehållstillstånd för företagare finns i 5 kap.

När en utlänning har beviljats tillfälligt uppehållstillstånd, beviljas hans eller hennes familjemedlemmar tillfälligt uppehållstillstånd för samma tid.

47 §

Beviljande av kontinuerligt uppehållstillstånd för personer som befinner sig utomlands

En person som befinner sig utomlands beviljas kontinuerligt uppehållstillstånd

1) om utlänningen har varit finsk medborgare eller åtminstone den ena av hans eller hennes föräldrar eller en av hans eller hennes mor- eller farföräldrar är eller har varit infödd finsk medborgare,

2) för arbete av fortgående karaktär,

3) för företagsverksamhet av fortgående karaktär, eller

Betänkande FvUB 26/2017 rd

4) för genomförande av ett sådant forskningsprojekt som avses i rådets direktiv 2005/71/EG om ett särskilt förfarande för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse i forskningssyfte (*forskardirektivet*).

För arbete av fortgående karaktär beviljas uppehållstillstånd för arbetstagare eller något annat uppehållstillstånd. För företagsverksamhet av fortgående karaktär beviljas uppehållstillstånd för företagare. Närmare bestämmelser om beviljande av uppehållstillstånd för arbetstagare och uppehållstillstånd för företagare finns i 5 kap.

När en utlänning har beviljats kontinuerligt eller permanent uppehållstillstånd, beviljas hans eller hennes familjemedlemmar kontinuerligt uppehållstillstånd. När en utlänning har beviljats uppehållskort för en unionsmedborgares familjemedlem enligt 10 kap. och utlänningen med stöd av 161 d eller 161 e § har behållit sin uppehållsrätt på personlig grund, beviljas hans eller hennes familjemedlemmar kontinuerligt uppehållstillstånd.

För att kontinuerligt uppehållstillstånd ska kunna beviljas med stöd av 1 mom. 1 punkten förutsätts inte att utlänningens eller hans eller hennes familjemedlemmars försörjning är tryggad.

När en utlänning har beviljats kontinuerligt eller permanent uppehållstillstånd på grund av familjeband och det familjeband som legat till grund för beviljandet har brutits, kan hans eller hennes familjemedlemmar som befinner sig utomlands beviljas kontinuerligt uppehållstillstånd, förutsatt att familjemedlemmarnas försörjning är tryggad. Vid beslutsfattandet ska dock beaktas möjligheten för den person som redan lagligen är bosatt i Finland att flytta tillbaka till sitt hemland eller till något annat land för att leva i en familjegemenskap, om det kan anses att familjebanden som helhet koncentreras dit.

47 g §

Tillväxtföretagare

Som tillväxtföretagare betraktas en utlänning som har för avsikt att på heltid inneha en ansvarsställning i ett sådant företag som är registrerat eller ska registreras i Finland och vars affärsmodell och den personliga kompetensen bland de personer som är verksamma inom företaget uppfyller villkoren för finansiering från Innovationsfinansieringsverket **Business Finland** till innovativa uppstartsföretag med stor tillväxtpotential.

47 h §

Uppehållstillstånd för tillväxtföretagare

En utlänning beviljas kontinuerligt uppehållstillstånd, om han eller hon har fått ett utlåtande där **Innovationsfinansieringsverket Business Finland** förordar verksamheten som tillväxtföretagare. Beviljande av uppehållstillstånd förutsätter dessutom att utlänningen uppfyller de övriga villkoren i detta kapitel för beviljande av uppehållstillstånd.

Till ansökan om uppehållstillstånd ska det fogas ett utlåtande från **Innovationsfinansieringsverket Business Finland** som har getts högst två månader innan ansökan om uppehållstillstånd anhängiggörs.

Fortsatt uppehållstillstånd beviljas en tillväxtföretagare och hans eller hennes familjemedlemmar på ansökan som görs i Finland eller utomlands.

Betänkande FvUB 26/2017 rd

49 §

Beviljande av första tidsbegränsat uppehållstillstånd för utlänningar som kommit till landet utan uppehållstillstånd

Utlänningar som kommit till Finland utan uppehållstillstånd ska beviljas tillfälligt eller kontinuerligt uppehållstillstånd i Finland, om förutsättningar för beviljande av ett sådant uppehållstillstånd utomlands föreligger och om

3) det med tanke på utlänningen eller arbetsgivaren är ogrundat att vägra sådant uppehållstillstånd för arbetstagare eller uppehållstillstånd för företagare som sökts i Finland,

49 a §

Beviljande av uppehållstillstånd för en tredjelandsmedborgare som fått EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta i en annan medlemsstat i Europeiska unionen samt för dennes familjemedlemmar

En tredjelandsmedborgare som i en annan medlemsstat i unionen fått EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta beviljas tidsbegränsat uppehållstillstånd på ansökan som gjorts i Finland eller utomlands

- 1) för att bedriva ekonomisk verksamhet i förvärvsarbete eller i egenskap av egenföretagare,
- 2) för att studera eller delta i yrkesutbildning, eller
- 3) för andra syften.

Uppehållstillståndet beviljas som tillfälligt eller kontinuerligt med beaktande av vistelsens natur.

För arbete beviljas uppehållstillstånd för arbetstagare eller något annat uppehållstillstånd. För företagsverksamhet beviljas uppehållstillstånd för företagare. Närmare bestämmelser om beviljande av uppehållstillstånd för arbetstagare och uppehållstillstånd för företagare finns i 5 kap.

När en person som i en annan medlemsstat i unionen fått EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta beviljas tillfälligt eller kontinuerligt uppehållstillstånd beviljas hans eller hennes familjemedlemmar tillfälligt eller kontinuerligt uppehållstillstånd för samma tid på ansökan som gjorts i Finland eller utomlands.

53 §

Det första tidsbegränsade uppehållstillståndets längd

Om inte något annat föreskrivs nedan i denna paragraf, beviljas det första tidsbegränsade uppehållstillståndet för ett år, dock högst för den tid sökandens resedokument gäller, om inte uppehållstillstånd söks för en kortare tid.

Om uppehållstillstånd beviljas på grund av familjeband, får giltighetstiden för det uppehållstillstånd som beviljas dock inte vara längre än giltighetstiden för det uppehållstillstånd för en familjemedlem som ligger till grund för beviljandet av uppehållstillståndet.

Betänkande FvUB 26/2017 rd

Uppehållstillstånd kan beviljas för kortare eller längre tid än ett år, om uppehållstillstånd beviljas för en sådan rättshandling, en sådan arbetsuppgift eller sådana studier som utförs inom en bestämd känd tid. Tidsbegränsat uppehållstillstånd får dock inte beviljas för mer än två år.

En utlänning som har varit finsk medborgare eller av vars föräldrar åtminstone den ena eller av vars mor- eller farföräldrar en är eller har varit infödd finsk medborgare beviljas tidsbegränsat uppehållstillstånd för fyra år, om inte uppehållstillstånd söks för en kortare tid.

Den som hör till personalen vid en främmande stats diplomatiska beskickning eller konsulat eller hans eller hennes familjemedlemmar kan beviljas uppehållstillstånd för hela den tjänstgöringsperiod som uppgetts.

Ett offer för människohandel och en i 52 d § avsedd tredjelandsmedborgare som vistats och arbetat olagligt i landet beviljas uppehållstillstånd för minst sex månader och högst ett år.

Uppehållstillstånd som grundar sig på flyktingskap eller alternativt skydd beviljas för fyra år.

EU-blåkort beviljas för två år. Om anställningskontraktet omfattar en kortare tid än så, beviljas EU-blåkortet för den tid anställningskontraktet gäller, plus tre månader. Familjemedlemmar till innehavare av EU-blåkort beviljas uppehållstillstånd för motsvarande tid.

En utlänning som omfattas av ett vittnesskyddsprogram enligt lagen om vittnesskyddsprogram och en utlänning som tas till Finland i enlighet med ett beslut som statsrådet fattat med stöd av 93 § i denna lag och som enligt vad som beslutas ska bli beviljad kontinuerligt uppehållstillstånd med stöd av 113 § 1 mom. beviljas tidsbegränsat uppehållstillstånd för fyra år.

Det första tidsbegränsade uppehållstillståndet kan beviljas för två år, om det beviljas med stöd av 47 h § eller 77 § 1 mom. Uppehållstillstånd kan också beviljas för två år, om det beviljas en familjemedlem till en utlänning som avses i de paragraferna.

54 §

Beviljande av fortsatt tillstånd

Ett nytt tidsbegränsat uppehållstillstånd beviljas, om villkoren för det föregående tidsbegränsade uppehållstillståndet fortfarande uppfylls.

Om en utlänning har fått uppehållstillstånd på grund av internationellt skydd, beviljas ett nytt tidsbegränsat uppehållstillstånd, om det inte på basis av de omständigheter som framkommit förefaller uppenbart att de villkor på grundval av vilka det föregående tidsbegränsade uppehållstillståndet beviljades inte längre uppfylls.

En utlänning som med stöd av 45 § 1 mom. beviljats tillfälligt uppehållstillstånd för arbete eller företagsverksamhet beviljas kontinuerligt uppehållstillstånd efter två års oavbruten vistelse i landet, om villkoren för beviljande av tillstånd fortfarande uppfylls.

En utlänning som med stöd av 45 § 1 mom. 3 punkten beviljats tillfälligt uppehållstillstånd för studier beviljas efter avlagd examen ett nytt tillfälligt uppehållstillstånd för sökande av arbete.

En utlänning som med stöd av 51 § beviljats tillfälligt uppehållstillstånd på grund av hinder för avlägsnande ur landet, ett offer för människohandel som beviljats tillfälligt uppehållstillstånd och en i 52 d § avsedd tredjelandsmedborgare som vistats och arbetat olagligt i landet och som beviljats tillfälligt uppehållstillstånd beviljas kontinuerligt uppehållstillstånd efter två års oavbruten vistelse i landet, om de omständigheter med stöd av vilka det föregående tidsbegränsade uppehållstillståndet beviljades fortfarande föreligger.

Betänkande FvUB 26/2017 rd

Giltighetstiden för ett tillfälligt uppehållstillstånd som beviljats en sådan tredjelandsmedborgare som avses i 52 d § förlängs till dess att personen har betalats de lönefordringar som han eller hon har rätt till och som har kunnat drivas in.

Ett nytt tidsbegränsat uppehållstillstånd beviljas på nya grunder, om utlänningen kunde beviljas första uppehållstillstånd på dessa nya grunder. En utlänning som beviljats tillfälligt eller kontinuerligt uppehållstillstånd på grund av familjeband kan beviljas uppehållstillstånd efter det att familjebandet brutits, om han eller hon har fast anknytning till Finland eller om hans eller hennes personliga situation är särskilt svår på grund av våld eller utnyttjande som maken riktar mot honom eller henne eller hans eller hennes barn eller som maken godkänt medan familjebandet bestod och en vägran att bevilja tillstånd skulle vara oskälig med beaktande av omständigheterna.

54 a §

Fortsatt tillstånd för tillväxtföretagare

Ett nytt tidsbegränsat uppehållstillstånd beviljas en utlänning som har beviljats ett sådant uppehållstillstånd för tillväxtföretagare som avses i 47 h §, för fortsättande av samma eller motsvarande företagsverksamhet, om företagsverksamheten har förutsättningar att vara en lönsam affärsverksamhet eller om företagets affärsmodell fortfarande uppfyller villkoren för finansiering från **Innovationsfinansieringsverket Business Finland** till innovativa uppstarts företag med stor tillväxtpotential.

Migrationsverket kan begära utlåtande från **Innovationsfinansieringsverket Business Finland** om huruvida villkoren för affärsmodellen enligt 1 mom. uppfylls.

60 §

Ansökan om uppehållstillstånd

Det första uppehållstillståndet ska före inresan till Finland sökas i det land där sökanden lagligen vistas. Det första uppehållstillståndet får dock sökas i Finland med stöd av 47 h, 49, 49 a, 50, 50 a, 51, 52, 52 a och 52 d §.

Ansökan om fortsatt tillstånd, permanent uppehållstillstånd och EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta ska göras i Finland.

I Finland lämnas ansökan till Migrationsverket. Utomlands lämnas ansökan om första uppehållstillstånd till en finsk beskickning, en annan Schengenstats beskickning eller en extern tjänsteleverantör.

Om utrikesministeriet är beviljande myndighet, får tillståndsansökan lämnas in till ministeriet efter det att sökanden redan kommit till Finland.

Närmare bestämmelser om förfarandet vid ansökan om uppehållstillstånd får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Betänkande FvUB 26/2017 rd

60 d §

Biometrisk kännetecken för uppehållstillståndskort

Migrationsverket eller en finsk beskickning ska vid inlämning av ansökan om uppehållstillstånd och polisen eller Gränsbevakningsväsendet vid inlämning av ansökan om internationellt skydd, för uppehållstillståndskortet ta fingeravtryck av sökandens samtliga fingrar. I samband med ansökan om fortsatt tillstånd tas fingeravtryck dock endast om det finns särskilda skäl till det eller om det har gått fem år sedan det föregående uppehållstillståndskortet för vilket fingeravtryck lämnades blev beviljat. **Fingeravtryck tas också vid ansökan** om permanent uppehållstillstånd **och** om EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta.

Även en annan Schengenstats beskickning eller en extern tjänsteleverantör får vid inlämning av ansökan om uppehållstillstånd för uppehållstillståndskortet ta fingeravtryck av samtliga fingrar, om det har avtalats om detta med beskickningen eller tjänsteleverantören.

Om det tillfälligt är omöjligt att ta fingeravtryck när ansökan lämnas in, kan sökanden åläggas att inom en skälig tid komplettera sin ansökan genom att lämna fingeravtryck.

Sökanden ska foga sin ansiktsbild till ansökan.

Uppehållstillstånd för arbetstagare, uppehållstillstånd för företagare och annat uppehållstillstånd för förvärvsarbete

76 §

Närings-, trafik- och miljöcentralens delbeslut med anledning av ansökan om uppehållstillstånd för företagare

Beviljandet av uppehållstillstånd för företagare baserar sig på en prövning där man ska säkerställa att företagsverksamheten har förutsättningar att vara lönsam.

Utlänningens försörjning ska vara tryggad genom förvärvsarbete, företagsverksamhet eller på något annat sätt under den tid som uppehållstillståndet gäller.

78 §

Rätt att arbeta med stöd av uppehållstillstånd

En utlänning som har beviljats uppehållstillstånd för arbetstagare har rätt att arbeta med iakttagande av de begränsningar som anges i 74 §.

En utlänning som har beviljats annat uppehållstillstånd för förvärvsarbete har rätt att arbeta enligt kriterierna för tillståndet. Också den som har beviljats uppehållstillståndet enligt andra kriterier har rätt att utföra arbete som avses i 77 § 1 mom. 1–5 punkten.

Rätt att arbeta har dessutom en utlänning

1) som har beviljats permanent uppehållstillstånd, EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta enligt 56 a § eller kontinuerligt uppehållstillstånd på annan grund än arbete,

2) som har beviljats uppehållstillstånd på grund av familjeband,

3) som har beviljats tillfälligt uppehållstillstånd på grund av tillfälligt skydd eller annan humanitär invandring,

Betänkande FvUB 26/2017 rd

- 4) vars uppehållstillstånd är beviljat för studier, om
 - a) arbetet är arbetspraktik som ingår i examen eller ett slutarbete som ingår i studierna och utförs i form av förvärvsarbete,
 - b) arbetsmängden utjämnas till i genomsnitt 25 timmar per vecka under den tid då egentlig undervisning ordnas vid läroanstalten, eller
 - c) heltidsarbetet infaller under en tid då egentlig undervisning inte ordnas vid läroanstalten,
- 5) som har beviljats tillfälligt uppehållstillstånd med stöd av 52 a eller 52 d §,
- 6) vars uppehållstillstånd är beviljat med stöd av 51 § på grund av att utlänningen är förhindrad att lämna landet,
- 7) som utrikesministeriet har beviljat uppehållstillstånd för utförande av bygg-, reparations- eller underhållsarbete vid beskickningar.

Sådan rätt att arbeta som baserar sig på denna paragraf ska, med undantag av sådant uppehållstillstånd som avses i 3 mom. 7 punkten, antecknas i anslutning till utlänningens uppehållstillstånd.

84 §

Behörighet att bevilja uppehållstillstånd för företagare

Närings-, trafik- och miljöcentralen avgör om de förutsättningar för beviljande av uppehållstillstånd för företagare som anges i 76 § uppfylls. Närings-, trafik- och miljöcentralen avgör om företagsverksamheten är tillfällig eller fortgående.

Efter att närings-, trafik och miljöcentralen har fattat ett positivt delbeslut enligt 1 mom. beviljar Migrationsverket utlänningen uppehållstillstånd för företagare, om inte något annat följer av 36 §. Migrationsverket avgör när det är ogrundat enligt 49 § 1 mom. 3 punkten att vägra uppehållstillstånd.

164 §

Arbete och företagsverksamhet

Den som har uppehållsrätt enligt detta kapitel har obegränsad rätt att utföra förvärvsarbete utan uppehållstillstånd för arbetstagare och att bedriva företagsverksamhet utan uppehållstillstånd för företagare.

192 §

Behörig förvaltningsdomstol

Behörig att behandla besvär som avses i 190 § är den förvaltningsdomstol inom vars domkrets den myndighet som fattat beslutet har sitt verksamhetsområde eller verksamhetsställe. Om verksamhetsområdet för den myndighet som fattat beslutet omfattar hela landet, är behörig förvaltningsdomstol den inom vars domkrets parten är bosatt.

I ett ärende som gäller beviljande av uppehållstillstånd på grund av familjeband är den behöriga förvaltningsdomstolen dock den inom vars domkrets den familjemedlem som söker ändring i ärendet eller som i övrigt ska höras i ärendet är bosatt. Om sådana familjemedlemmar är bosatta

Betänkande FvUB 26/2017 rd

inom olika domkretsar i Finland, är Helsingfors förvaltningsdomstol behörig förvaltningsdomstol.

I ett ärende som gäller uppehållstillstånd för arbetstagare och uppehållstillstånd för företagare är behörig förvaltningsdomstol med avvikelse från 1 mom. den inom vars domkrets sökanden är bosatt. Om sökanden inte är bosatt i Finland, är behörig förvaltningsdomstol i ett ärende som gäller uppehållstillstånd för företagare Helsingfors förvaltningsdomstol och i ett ärende som gäller uppehållstillstånd för arbetstagare den förvaltningsdomstol inom vars domkrets den arbetsgivare som avses i ansökan har sitt verksamhetsställe.

Helsingfors förvaltningsdomstol är behörig att behandla besvär som anförs av personer som är bosatta utomlands, om ärendet inte på det sätt som avses i 2 eller 3 mom. är förknippat med någon person eller arbetsgivare som är bosatt i Finland.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På ansökningar som har gjorts före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser i 3 § 7 och 9 punkten och 76 § som gällde vid ikraftträdandet.

2.

Lag

om ändring av 3 b § i lagen om utlänningsregistret

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om utlänningsregistret (1270/1997) 3 b §, sådan den lyder i lag 632/2011, som följer:

3 b §

Användning och jämförelse av fingeravtrycksuppgifter i delregistret för ansökningsärenden

Fingeravtryck som tas för en ansökan om uppehållstillstånd, uppehållstillståndskort eller uppehållskort för unionsmedborgares familjemedlem ska införas i delregistret för ansökningsärenden. Fingeravtrycken får användas av Migrationsverket, polisen, gränskontrollmyndigheten och finska beskickningar.

Fingeravtryck som införs i registret får endast användas för att inom ramen för befogenheter i anknytning till de ändamål som anges i 2 § 2 mom. verifiera autenticiteten av ett uppehållstillståndskort och identiteten hos innehavaren av ett uppehållstillstånd, för behandling och övervakning av och beslut i ärenden som gäller utlänningars inresa och utresa samt vistelse och arbete och

Betänkande FvUB 26/2017 rd

för tryggnad av statens säkerhet. En myndighet som har rätt att använda uppgifterna har rätt att jämföra dem med tidigare registrerade fingeravtryck i delregistret för ansökningsärenden och med fingeravtrycksuppgifter i delregistret för främlingspass och resedokument för flykting och med fingeravtryck som med stöd av 131 § i utlänningslagen (301/2004) registrerats i det informationssystem för förvaltningsärenden som avses i 3 § i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet. Dessutom får uppgifter för kontroll av inreseförutsättningarna jämföras med fingeravtryck bland de signalementsuppgifter enligt 2 § 3 mom. 7 punkten i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet som finns registrerade i informationssystemet för polisärenden, när de redan registrerade fingeravtrycksuppgifterna har samband med ett brott för vilket det föreskrivna strängaste straffet är fängelse i minst ett år.

Polisen har dessutom rätt att använda de fingeravtrycksuppgifter som registrerats i delregistret för ansökningsärenden på det sätt som föreskrivs i 16 a § i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet.

Uppgifter som tagits för jämförelse får användas endast när jämförelsen görs, varefter de ska förstöras omedelbart.

Migrationsverket har dessutom rätt att med den berörda personens samtycke använda de fingeravtrycksuppgifter som registrerats i delregistret för ansökningsärenden för tillverkning av uppehållstillståndskort och av uppehållskort för unionsmedborgares familjemedlem.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors 1.12.2017

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Juho Eerola sf
vice ordförande Timo V. Korhonen cent
medlem Anders Adlercreutz sv
medlem Mika Kari sd
medlem Mikko Kärnä cent
medlem Sirpa Paatero sd
medlem Juha Pylväs cent
medlem Veera Ruoho saml
medlem Wille Rydman saml
medlem Joona Räsänen sd
medlem Vesa-Matti Saarakkala blå
medlem Matti Semi vänst.

Sekreterare var

plenarråd Henri Helo.